

2) claca în folosul domnului; 3) numele mănăstirei sf. Ioan gură de aur din Iași. (V. ac.)

Beindorf, *aparatur*, o căldare al cărei acoperământ are deschidături rotunde spre a așeza în ele vase cu lichide. În căldare se fierbe apă și de căldura vaporilor formați din ea se încăldește lichidele din vasele puse în deschidături.

Beiuș, (Beiuș, magh. Belényes), opid în Ungaria, cott. Bihor, cu 3000 loc. Rom. și Magh. B. este emporiul culturii, industriei și comerțului din acest ținut, rezidența de vară a episcopului gr.-cat. de Oradea mare, protopopiat gr.-cat., gr.-or. și r.-catolic, pretură, judecătorie cerc. etc. Are cinci școli elementare (gr.-cat., gr.-or., r.-cat., ref., ovr.) de băieți, școală elem. de stat de fetețe, școală infer. industrială. În piața B.-lui a stat odinioară castelul principilor Crișanei. În cimiterul cat. se află ruinele unei mănăstiri. La distanță de jumătate oară dela oraș e »Fântâna Popi, scaldă primitivă cu apă fieroasă. Inspre

tineri sînt provăduți cu pâne. Tot din generositatea lui M. Pavel s'a deschis în 1896 internatul de fetețe (v. ilustr. p. 439) întemeiat pentru creșterea fetețelor orfane ale preoților din diecesa gr.-cat. oradană, și împreună cu școală civilă de fetețe cu patru clase. (Cf. Vlaș, Brevis historia Gymnasii Belényesiensis, în progr. gimn. din a. 1853/4; Butean, O privire fugitivă asupra trecutului institutului nostru, progr. a. 1889/90; Farkas, Istoria gimn. gr.-cat. de Beiuș [1828 până 1895]. Beiuș, 1896.) [T. F.]

Beira, veche provincie în Portugalia, situată între Spania, Oceanul Atlantic, Duero și Tajo; 23,977 km², și 1.397,432 loc. B. e împărțită de present în 5 districte: Aveiro, Vizeu, Coimbra, Guarda, Castello Branco. Capitala e Coimbra.

Beiram, v. Bairâm.

Beirut, sau *Bairut*, (vechiul oraș fenician Berytos), capitala unui vilaiet turcesc în Siria; cu 105,000 loc., între cari 2000 Europeni. Aici

Internatul de fete din Beiuș.

sud, lângă satul Finiș, în distanță de 3 oare dela oraș, se înalță ruinele cetății de vînat a regelui ung. Bela IV. În B. se află *gimnasiul gr.-cat. superior* întemeiat de episcopul oradan Samuil Vulcan în 1828. La început (1828—1837) a avut numai patru clase gramaticale, cărora în 1837 s'au mai adăugat clasele umaniore (V., VI.), astfel a funcționat până în 1852, când apoi, sub era absolutismului, conform organismului elaborat de contele Thun, ministru imper. de instr. publică, s'a completat în gimnasiu cu opt clase cu drept de publicitate. Edificiul Vulcanian dovedindu-se insuficient pentru trebuințele didactice, actualul episcop Michail Pavel a ridicat în continuitate cu edificiul vechiu, pe teritorul fondului diecesan numit »Pavelean«, un edificiu nou (v. ilustr. p. 440), pe care l-a dat în folosința gimnasiului în 1888. În legătură cu acest edificiu nou a clădit generosul episcop un internat pentru studenții gimnasiali gr.-cat. lipsiți de mijloace, (v. ilustr. p. 441). Aici ași află adăpost 105 elevi, dintre cari mai bine de 40 gratuit, provăduți toți cu uniforme. Afară de aceștia 20

se află rezidența unui pașă, a unui episcop grec, arhiepiscop maronit și a unui delegat papal; 23 moschee și 36 biserici creștine. B. e cel mai însemnat port în Siria; țesătorii de bumbac și mătasă, fabricație de sirmă de aur și argint, tabac fin etc. Cele mai multe state își au în B. consulatele lor.

Beisa, (*Oryx B.*, *Antilope B.*), probabil vechiul *Oryx* al anticilor, o antilopă din fam. Bovidelor, (subfam. Caprinae), din ord. Artiodactilelor, coaloarea părului cenușie sau gălbiniu; botul, nasul lângă ochi și urechile albe. Coarnele drepte, netede și foarte lungi, cam de 1 m. Trăiește în Africa nordică.

Beischlag, politician german venit în Transilvania pe timpul domniei împăratului Iosif II.; după ce studiă mai deaproape așezămintele acestei țeri și cunoscă asupra înfricoșată, ce se făcea națiunii rom. prin celelalte trei națiuni unite și legate cu jurămintă contra Românilor, la cererea curții din Viena compuse un proiect, după care națiunea rom. putea să între în lăuntru constituțiunii transilvaue; curtea trimesese acel operat